

IKEA og ISS kritiserer regeringens paradigmeskifte

Af Hans Skovgaard Andersen hska@berlingske.dk

IKEA og ISS mener, at paradigmeskiftet skader ansatte med flygtningebaggrund og muligheden for at fastholde dem som arbejdskraft. Inger Støjberg afviser kritikken. »Arrogant«, siger de Radikale.

To af de virksomheder, der beskæftiger flest flygtninge i Danmark, IKEA og ISS, retter nu en hård kritik mod regeringen og DFs omdiskuterede paradigmeskifte i udlændingepolitikken.

Den ændrede tilgang i udlændingepolitikken, hvor fokus på visse områder flyttes fra integration til hjemsendelse, vil skade virksomhedernes mulighed for at rekruttere og fastholde flygtninge, når mulighederne for at blive i Danmark forringes.

Sådan lyder det fra møbelhuset og servicevirksomheden, der får opbakning fra arbejdsgivernes brancheorganisation.

»Vi er bekymrede for, om den nye situation vil få en negativ indflydelse på de berørte personers motivation og engagement,« lyder det fra kommunikationschef i ISS Anne Anker.

Kritikken går direkte på den del af paradigmeskiftet, som i denne uge fik de Radikales leder, Morten Østergaard, til at stille krav til Socialdemokratiets formand, Mette Frederiksen, om, at hun trækker centrale dele af paradigmeskiftet tilbage efter et valg, hvis hun står til at få magten. Ellers vil han aktivt bekæmpe, at hun kan blive statsminister.

Meldingen fik Dansk Folkeparti til at rette et hårdt angreb på Socialdemokratiet og kalde en stemme på Mette Frederiksen et »stort eksperiment, der gambler med udlændingepolitikken«.

Østergaard vil konkret have gjort op med, at flygtnings arbejde, uddannelse, sprogkundskaber og aktiv integration fremover skal tillægges »mindst muligt« vægt, når myndighederne skal vurdere, om en flygtning kan få forlænget sit midlertidige ophold i Danmark.

Svært at integrere og motivere

Det er samme punkter og ændrede fokus i aftalen - som Socialdemokratiet har stemt for - som ifølge IKEA og ISS vil gøre det sværere at integrere og motivere flygtninge på det danske arbejdsmarked, når de konstant skal frygte at blive sendt tilbage til hjemlandet.

»Hensigten med at tage flygtninge i praktik er jo blandt andet at lære dem den danske arbejdskultur og værdier, få danske sprogkundskaber og dermed bidrage til, at de bliver godt integreret i det danske samfund. Det bliver en større udfordring, hvis der hele tiden er risiko for, at de bliver sendt hjem, og vi synes, det er rigtig ærgerligt, hvis det ikke bliver muligt at arbejde lige så langsigtet med medarbejderne,«

siger Judith Passer, der er talent development manager i IKEA Danmark.

Ifølge Judith Passer har IKEA siden 2015 gjort en stor indsats for at få personer med flygtningebaggrund ansat i forskellige praktikordninger målrettet flygtninge i Danmark. I alt har 175 flygtninge været i praktik i IKEAs fem danske varehuse, og af dem er 19 sidenhen blevet ansat i et regulært job.

Det gør IKEA blandt andet, fordi virksomheden vil bidrage til at skabe et »rummeligt og fleksibelt arbejdsmarked,« fortæller Judith Passer.

Hun understreger, at IKEA fortsat vil samarbejde tæt med de lokale kommuner om at få flygtninge ind på det danske arbejdsmarked, men hun er nervøs for, om regeringens politik vil få negative konsekvenser for motivationen hos de flygtninge, der får arbejde i IKEA.

»Når jeg tænker på de flygtninge, jeg har lært at kende fra vores projekter, så er deres største motivation for at gøre en indsats at opbygge et bedre liv, end de havde i deres hjemland, og at have et arbejde, hvor man kan forsørge sin familie. Jeg kan forestille mig, at det her vil fjerne noget af deres glæde og gejst, hvis man står med sådan en usikkerhed i fremtiden.«

ISS bakker op

I ISS, der har mere end 7.500 ansatte i Danmark, hvoraf mere end halvdelen har udenlandsk baggrund, mener kommunikationschef Anne Anker, at det vil blive svært at erstatte den arbejdskraft, som de mange flygtninge udgør i Danmark. Hun mener derfor ikke, det er hensigtsmæssigt, at man vil sende folk hjem, når ledigheden i Danmark samtidig er så lav.

Hun frygter også, at truslen om at blive sendt hjem vil kunne få negativ indflydelse på arbejdsiveren hos de flygtninge, som ISS har ansat.

»Vi så naturligvis helst, at vi kunne beholde de medarbejdere, vi bruger betydelige kræfter på at oplære,« siger Anne Anker og tilføjer, at hun oplever, at de fleste er »meget motiverede for at lære, forsørge sig selv og bidrage til det samfund, de er en del af.«

I Dansk Arbejdsgiverforening har man »forståelse for virksomhedernes bekymringer,« forklarer integrationschef Jannik Bay, der frygter, at de danske virksomheder kan blive mere »tilbageholdende med at ansætte flygtninge.«

FAKTA

Hvad er paradigmeskiftet?

Ifølge Den Danske Ordbog er det en markant ændring af en opfattelse eller praksis.

I dansk politik er det blevet synonymt med regeringen og Dansk Folkepartis aftalte stramninger af udlændingepolitikken i forbindelse med finanslovsaftalen for 2019.

BAG OM HISTORIEN

Berlingske har kontaktet flere store danske virksomheder, der har en høj andel af flygtninge ansat, for at høre, hvilken betydning risikoen for at blive sendt hjem kan få for virksomhedernes mange medarbejdere, der er kommet hertil som flygtninge.

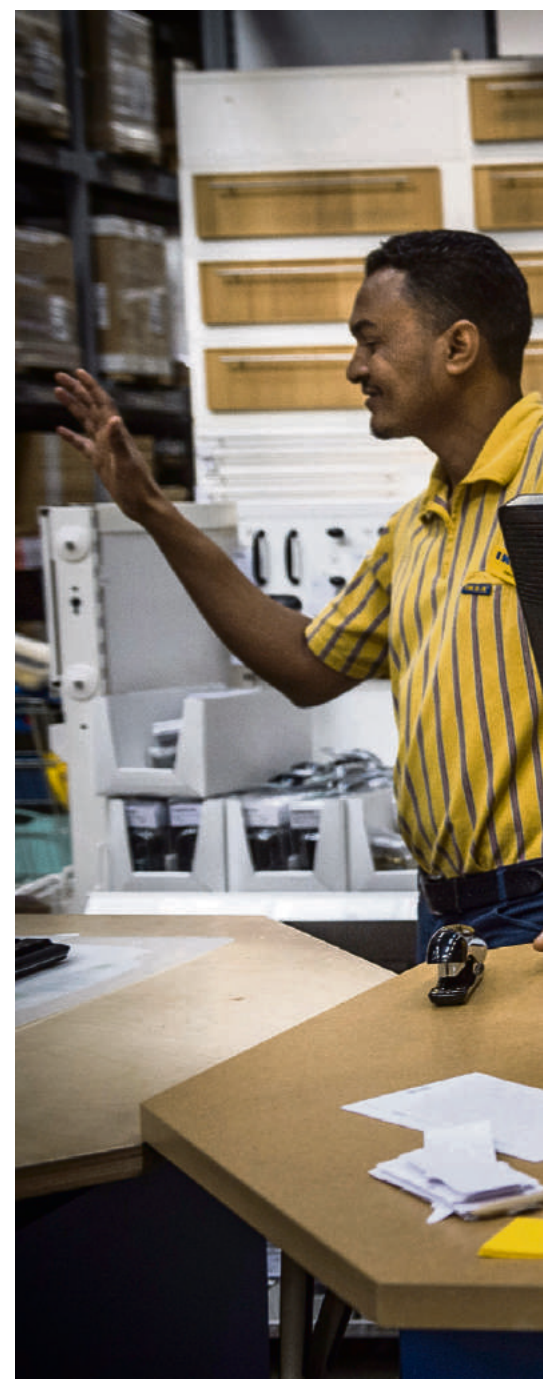
Efterfølgende har Berlingske taget kontakt til flere interesseorganisationer for at høre deres holdning til emnet. Dansk Industri henviste til, at Dansk Arbejdsgiverforening ville udtale sig om emnet.

IKEA Danmark og Dansk Arbejdsgiverforening har haft citater til gennemsyn, men Berlingske har haft redigeringsretten.

»Samtidig kan det også påvirke den enkelte flygtnings motivation til at tage et job og lære sproget, fordi man ikke ved, om man kan blive her,« siger Jannik Bay og understreger, at man i Dansk Arbejdsgiverforening er enig med regeringen i, at flygtninge skal ud på arbejdsmarkedet og forsørge sig selv.

I en mail til Berlingske forklarer udlænding- og integrationsminister Inger Støjberg (V), at hun glæder sig over, at de danske virksomheder er med til at tage et ansvar og løse nogle af integrationsudfordringerne i Danmark.

»Med paradigmeskiftet slår vi fast, at udgangspunktet for flygtninge og deres familier er, at de opholder sig midlertidigt i Danmark. Det betyder så også, at flygtningene en dag skal tilbage og bygge deres hjemland op igen,« skriver hun.

»Jeg forstår godt IKEAs synspunkt, og det er ikke første gang, jeg hører det, men det er vel ikke anderledes for virksomhederne, end at også andre ansatte skifter job af og til eller flytter til den anden ende af landet.«

Sofie Carsten Nielsen, radikal integrationsordfører, kalder Inger Støjbergs kommentar for »arrogant over for virksomheder som IKEA, der gennem mange år har gjort en kæmpe integrationsindsats.«

»Støjberg har været beskæftigelsesminister, og hun ved udmærket godt, at man ikke kan sammenligne den her situation med situationen på det danske arbejdsmarked. På den her måde fortæller hun en stor gruppe mennesker, der hver dag bidrager på det danske arbejdsmarked, at de er uønskede, og samtidig fortæller hun virksomhederne, der løfter et integrationsansvar, at hun er bedøvende ligeglad med deres bekymring. Det er så arrogant, synes jeg.«

At virksomheder som IKEA og ISS siger fra over for paradigmeskiftet, er netop grunden til, at de Radikale vil have tilbagerullet elementer af paradigmeskiftet, forklarer Sofie Carsten Nielsen.

»Virksomheder, arbejdsgiverorganisationer og fagbevægelse har sagt klart fra over for det her paradigmeskifte, der ikke længere vil anerkende uddannelse og arbejde. Jeg er fuld af beundring for IKEA, ISS og andre, der tør stå frem og sige fra over for et Christiansborg, der er gået i selvsving og helt har tabt kontakten med virkeligheden. Den virkelighed, hvor virksomheder og medarbejdere tager ansvar for integration får bare en kæmpe finger fra de store partier på Christiansborg. Det er vi nødt til at få lavet om.«

»Der er nogle flygtninge, der ikke går ud og bare sidder derhjemme. Og så er der os, der arbejder hårdt.« siger Shamsadeen Alfadel (tv.) Han og Abrahaley Yohannes er begge flygtninge og begge ansat i IKEA. Foto: Thomas Lekfeldt

lande at rejse hjem til, nytter det måske ikke noget, at de taler dansk og tjener deres egne penge. Arbejde, uddannelse og sprog skal nemlig fremover med regeringens og Dansk Folkepartis aftale tillægges »mindst mulig« vægt i forhold til at få forlænget opholdstilladelse.

Det skifte får dem til at føle, at Danmark behandler dem på samme måde som kriminelle flygtninge.

»Hvis man har gået i sprogskole, føler sig integreret og er en del af Danmark, og hvis man ikke er ligesom de kriminelle flygtninge, hvorfor skal mennesker, der arbejder som Abrahaley og jeg, så behandles på samme måde som dem?« spørger Shamsadeen Alfadel, der som 24-årig kom fra Sudan til Danmark i 2010.

Abrahaley Yohannes, der kom hertil fra Eritrea for tre et halvt år siden, er enig:

»Jeg forstår ikke, at man kan sammenligne mennesker som os, der gerne vil arbejde og gerne vil den danske kultur, med mennesker, der er ligeglade med at arbejde og at lære dansk på sprogskolen,« siger han.

Arbejdet er en vej ind til danskerne

Abrahaley Yohannes og Shamsadeen Alfadel kommer fra to samfund, hvor frihederne er få, og diktatorer ikke tøver med at slå hårdt ned på befolkningen. Derfor nyder de at være kommet til et land, hvor de i ro og mag kan arbejde og tjene penge.

Og udover penge giver et arbejde dem muligheden for at tale med danskere og blive en del af samfundet.

»Jeg kan finde mig selv i et arbejde som det her i IKEA. Det har givet mig gode muligheder for at lære at snakke med forskellige mennesker. Jeg har et godt forhold til mine kollegaer og kan sagtens kommunikere med dem og de venner, jeg har fået her,« fortæller Shamsadeen Alfadel.

Han vil gerne være en del af det danske samfund og den danske kultur. Derfor undrer det ham, at alle flygtninge skal skæres over en kam.

»Der er nogle flygtninge, der ikke går ud og bare sidder derhjemme. Og så er der os, der arbejder hårdt. Jeg arbejder om aftenen, om dagen og om morgenen,« siger Shamsadeen Alfadel.

På samme måde føler Abrahaley Yohannes, at de danske politikere overser flygtninge som ham og Shamsadeen Alfadel, når de laver love, der dikterer, at alle flygtninge som udgangspunkt skal tilbage til deres hjemland.

»Hvis politikerne fulgte Shamsadeen og mig, så ville de se nogle, der arbejder og snakker med danske kollegaer uden problemer. Nogle vælger en dårlig vej. Vi har valgt en god vej,« siger Abrahaley Yohannes.

Abrahaley og Shamsadeen har fuldtidsjob i IKEA: »Nogle vælger en dårlig vej. Vi har valgt en god vej«

Sven Helms Skov indland@berlingske.dk

De to flygtninge Abrahaley Yohannes og Shamsadeen Alfadel arbejder i IKEA Gentofte og modtager ingen offentlige ydelser. De føler, at de bliver sat i bås med kriminelle flygtninge, når fokus med paradigmeskiftet bliver på, at de skal sendes hjem, selv om de kan dansk og gerne vil den danske kultur.

De stribede, gule IKEA-skjorter sidder, som de skal, og betjeningen går hurtigt.

Ved første øjekast stikker de to medarbejdere ikke umiddelbart ud fra deres kolleger, der hjælper kunderne i IKEA. De to flygtninge Abrahaley Yohannes og Shamsadeen Alfadel arbejder i IKEA Gentofte og modtager ingen offentlige ydelser. De føler, at de bliver sat i bås med kriminelle flygtninge, når fokus med paradigmeskiftet bliver på, at de skal sendes hjem, selv om de kan dansk og gerne vil den danske kultur. Men hvis man kigger nærmere på de to navneskilte, er de

knapt så skandinavisk-klingende som navnene på IKEAs reoler og stegepander.

Abrahaley Yohannes og Shamsadeen Alfadel er begge flygtninge, der startede som virksomhedspraktikanter i IKEA og nu har en kontrakt, der gør dem helt fri for løntilskud og ydelser.

Men selv om de ikke får hjemsendelsesydelser, rammer regeringens og Dansk Folkepartis paradigmeskifte i udlændingepolitikken dem stadig. De skal nemlig ikke regne med, at de kan blive i Danmark.

For hvis deres to hjemlande, Eritrea og Sudan, på et tidspunkt bliver regnet som sikre

»Der er nogle flygtninge, der ikke går ud og bare sidder derhjemme. Og så er der os, der arbejder hårdt.«

SHAMSADEEN ALFADEL,
ANSAT I IKEA

.....

LÆS MERE PÅ SIDE 6